

แผนขับเคลื่อนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนตลอดทั้งปี โดยศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน (ศปถ.)

๑. ความเป็นมา

อุบัติเหตุทางถนนเป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บ พิการ เสียชีวิตของผู้ใช้รถใช้ถนน และสร้างความสูญเสียต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ซึ่งรัฐบาลตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงเข้าร่วมรับรองเจตนารมณ์ปฏิญญามอสโกในฐานะประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ และประกาศให้ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๖๓ เป็นทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนนของประเทศไทย ที่มีเป้าหมายเพื่อลดอัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนให้เหลือต่ำกว่า ๑๐ คนต่อประชากรหนึ่งแสนคน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ทั้งนี้ รัฐบาลได้กำหนดนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุในการจราจรด้วยการสร้างความร่วมมือระหว่างฝ่ายต่างๆ ในการตรวจจับเพื่อป้องกัน การรายงานและการดูแลผู้บาดเจ็บ และขอให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ร่วมกันดำเนินมาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนอย่างจริงจัง ตามกรอบทศวรรษความปลอดภัยทางถนนอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี เพื่อสร้างประเทศไทยให้เป็นเมืองปลอดภัย Safety Thailand

ดังนั้น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในฐานะสำนักเลขาธิการคณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน ซึ่งเป็นองค์กรหลักของรัฐบาลในการบูรณาการการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของประเทศ ได้ร่วมกับหน่วยงานและองค์กรภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาล

๒. เป้าหมายการดำเนินงาน

๒.๑ ลดอัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนให้เหลือน้อยที่สุด

๒.๒ สร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนให้เกิดขึ้นในสังคมไทย

๓. ประเด็นหลักในการขับเคลื่อน

การดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนได้กำหนดประเด็นปัญหาสำคัญในการมุ่งเน้นขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม คือ การเมาแล้วขับ การขับซี้ด้วยความเร็วเกินกำหนด และการขับซี้รถจักรยานยนต์ที่มีลักษณะไม่ปลอดภัย

๔. แนวทางขับเคลื่อนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนตลอดทั้งปี

๔.๑ กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย

(๑) การพิจารณาพัฒนา ปรับปรุงระเบียบ กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหา โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับการเมาสุราแล้วขับ การควบคุมความเร็วในการขับซี้ การขอใบอนุญาตใบขับซี้รถในแต่ละประเภท การใช้อุปกรณ์นิรภัย และระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับแอลกอฮอล์

(๒) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลความผิดคดีจราจร และการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

(๓) เน้นย้ำ...

(๓) เน้นย้ำให้มีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง โดยเพิ่มความเข้มข้นในกลุ่มเมมาแล้วขับ การขับขี่ด้วยความเร็วเกินกำหนด ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ในลักษณะที่ไม่ปลอดภัย ควบคู่กับการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย ข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในการใช้รถใช้ถนนให้เกิดความปลอดภัย

(๔) การสำรวจความต้องการ และจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในการตรวจจับและสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมาย ให้มีความเพียงพอ และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัญหาในแต่ละพื้นที่

๔.๒ การสร้างจิตสำนึกและวัฒนธรรมความปลอดภัย

(๑) ส่งเสริมการนำนโยบาย “ประชารัฐ” เป็นแนวทางในการสร้างความตระหนัก จิตสำนึก และวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนให้เกิดในพื้นที่ เช่น การร่วมกันจัดทำกติกาชุมชนเกี่ยวกับความปลอดภัยทางถนน การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบ “เคาะประตูบ้าน” การใช้ “ด่านครอบครัว” หรือ “ด่านชุมชน” ให้ความรู้และป้องปรามพฤติกรรมเสี่ยง การให้จิตอาสาหรืออาสาสมัครร่วมกันดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยทางถนน เป็นต้น

(๒) การจัดทำแผนการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนทั้งในส่วนกลาง และในพื้นที่อย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี โดยให้ความสำคัญกับการใช้สื่อที่หลากหลาย มีรูปแบบที่น่าสนใจ เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม เน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับสื่อมวลชนในพื้นที่ และใช้สื่อท้องถิ่นในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางถนนอย่างต่อเนื่อง

(๓) ผลักดันให้บรรจุ เรื่อง “วินัยจราจร” หรือ “ความปลอดภัยทางถนน” ไว้ในหลักสูตรการศึกษา หรือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในทุกระดับชั้น รวมถึงส่งเสริมความปลอดภัยในการเดินทางของเด็กและเยาวชน ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เช่น การพัฒนาระบบรถรับ - ส่งนักเรียนทั้งโรงเรียนในเขตเมืองและชนบทให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และมีความปลอดภัย การสนับสนุนให้มีการใช้อุปกรณ์นิรภัยของเด็กและเยาวชน เป็นต้น

(๔) ผลักดันให้ทุกหน่วยงานขับเคลื่อนมาตรการรณรงค์ด้านความปลอดภัยทางถนนให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๔.๓ การเฝ้าระวังและลดปัจจัยเสี่ยงอุบัติเหตุทางถนน

(๑) สำรวจและปรับปรุงแก้ไขจุดเสี่ยงจุดอันตรายบนถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ให้มีความปลอดภัย

(๒) พัฒนา ปรับปรุง ตรวจสอบ และกำกับดูแลถนนทุกเส้นทางทั้งในส่วนที่ก่อสร้างแล้ว และอยู่ระหว่างการก่อสร้างให้เป็นไปตามมาตรฐานและมีความปลอดภัย โดยต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินการที่สร้างความปลอดภัยในการเดินทางในกลุ่มผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ด้วย

(๓) พัฒนาปรับปรุงมาตรฐานของยานพาหนะให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และมีมาตรการในการกำกับ ควบคุมการใช้งานยานพาหนะทุกประเภทให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๔) ประเมิน ตรวจสอบ ผู้ขับขี่ยานพาหนะให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวกับการขับรถแต่ละประเภท รวมถึงมีการทบทวน ปรับปรุง พัฒนาระบบการในการออกใบอนุญาตขับขี่รถแต่ละประเภทให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

(๕) สนับสนุนการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ส่งเสริมความปลอดภัยของถนน ยานพาหนะ และการขับขี่มาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความปลอดภัยในการเดินทางของผู้ใช้รถใช้ถนน

๔.๔ การบริหารจัดการข้อมูลด้านความปลอดภัยทางถนน

(๑) การบูรณาการข้อมูล ๓ ฐาน ทั้งในภาพรวมของประเทศและระดับพื้นที่ ให้มีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพอย่างต่อเนื่อง

(๒) พัฒนาระบบฐานข้อมูล เครื่องมือ แนวทางในการจัดเก็บข้อมูล และรายงานข้อมูลอุบัติเหตุทางถนนทั้งในภาพรวมของประเทศและระดับพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพ

๔.๕ พัฒนาประสิทธิภาพองค์กรและกลไกการบริหารงานความปลอดภัยทางถนนทุกระดับ

(๑) ผลักดันให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และถอดบทเรียนผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ พร้อมทั้ง ให้มีการติดตามผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนนทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

(๒) พัฒนากลไกการดำเนินงาน และจัดหาเครื่องมือในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนน รวมถึงพัฒนาประสิทธิภาพในการสืบสวนหรือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกกรณีการเกิดอุบัติเหตุใหญ่หรืออุบัติเหตุสำคัญ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการด้านความปลอดภัยทางถนนในระดับพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดความต่อเนื่อง และบังเกิดผลเป็นรูปธรรม

(๓) สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้และส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการดำเนินการด้านความปลอดภัยทางถนนในทุกมิติ รวมถึงแสวงหาโอกาสความร่วมมือใหม่ๆ ในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนนให้เกิดความต่อเนื่อง

(๔) การปรับปรุง พัฒนากลไกการชดเชยเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากอุบัติเหตุทางถนนให้เกิดความเป็นธรรม

๕. การดำเนินการตามแนวทางการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนตลอดทั้งปี

เพื่อขับเคลื่อนให้การดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม และมีความต่อเนื่องตลอดทั้งปี ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทางขับเคลื่อนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนตลอดทั้งปีให้มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม พร้อมทั้งให้มีรายผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะกรรมการเฉพาะกิจศูนย์อำนวยการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนตลอดทั้งปีอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

แนวทาง	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
๑. กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย	๑.๑ พัฒนา ปรับปรุงระเบียบ กฎหมายเกี่ยวกับ - เมาสุราแล้วขับ - ความเร็ว - การขอใบอนุญาตใบขับขี่ - การใช้อุปกรณ์นิรภัย - แอลกอฮอล์	- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงสาธารณสุข
	๑.๒ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลความผิดคดีจราจร และการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - กระทรวงคมนาคม
	๑.๓ การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง	- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
	๑.๔ สืบสวนความผิดกรณี และจัดท้าวस्तุ อุปกรณ์ในการตรวจจับและสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมาย	- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - กระทรวงมหาดไทย
๒. การสร้างจิตสำนึกและวัฒนธรรมความปลอดภัย	๒.๑ ส่งเสริมการนำนโยบาย “ประชารัฐ” เป็นแนวทางในการสร้างความตระหนัก จิตสำนึก และวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน	- กระทรวงมหาดไทย
	๒.๒ จัดทำแผนบูรณาการในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่	- กรมประชาสัมพันธ์ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทาง	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
	๒.๓ ผลักดันให้บรรจู้ เรื่อง “วินัยจราจร” หรือ “ความปลอดภัยทางถนน” ไว้ในหลักสูตรการศึกษาหรือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในทุกระดับชั้น รวมถึงส่งเสริมความปลอดภัยในการเดินทางของเด็กและเยาวชน	- กระทรวงศึกษาธิการ
	๒.๔ ขับเคลื่อนมาตรการองค์กรด้านความปลอดภัยทางถนนให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม	- กระทรวงมหาดไทย - กรุงเทพมหานคร - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. การเฝ้าระวังและลดปัจจัยเสี่ยงอุบัติเหตุทางถนน	๓.๑ สํารวจและปรับปรุงแก้ไขจุดเสี่ยง จุดอันตรายให้มีความปลอดภัย	- กระทรวงคมนาคม
	๓.๒ พัฒนา ปรับปรุง ตรวจสอบ และกำกับดูแลถนนทุกเส้นทางให้เป็นไปตามมาตรฐานและมีความปลอดภัย โดยต้องให้ความสำคัญการสร้างความปลอดภัยในการเดินทางในกลุ่มผู้ใช้ชีรรถจักรยานยนต์	- กระทรวงคมนาคม
	๓.๓ พัฒนาปรับปรุงมาตรฐานของยานพาหนะให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และมีมาตรการในการกำกับ ควบคุมการใช้งานยานพาหนะทุกประเภทให้ถูกต้องตามกฎหมาย	- กระทรวงคมนาคม
	๓.๔ พัฒนาระบบและหลักสูตรในการอบรมขอรับใบอนุญาตขับชีรรถแต่ละประเภทให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	- กระทรวงคมนาคม
	๓.๕ การนำเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ส่งเสริมความปลอดภัยของถนนยานพาหนะ และการขับชีร	- กระทรวงคมนาคม
๔. การบริหารจัดการข้อมูลด้านความปลอดภัยทางถนน	๔.๑ บูรณาการข้อมูล ๓ ฐาน ทั้งในภาพรวมของประเทศและระดับพื้นที่	- กระทรวงสาธารณสุข - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๔.๒ พัฒนาระบบฐานข้อมูล เครื่องมือ แนวทางในการจัดเก็บข้อมูล และรายงานข้อมูลอุบัติเหตุทางถนนทั้งในภาพรวมของประเทศและระดับพื้นที่	- กระทรวงมหาดไทย - กรุงเทพมหานคร
๕. พัฒนาประสิทธิภาพองค์กรและกลไกการบริหารงานความปลอดภัยทางถนนทุกระดับ	๕.๑ ผลักดันให้มีการแผนปฏิบัติการในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และถอดบทเรียน พร้อมทั้งให้มีการติดตามผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนนทุกระดับอย่างต่อเนื่อง	- กระทรวงมหาดไทย - กรุงเทพมหานคร - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๕.๒ พัฒนากลไกการดำเนินงาน สนับสนุนเครื่องมือ พร้อมทั้งพัฒนาประสิทธิภาพในการสืบสวนหรือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกกรณีการเกิดอุบัติเหตุใหญ่หรืออุบัติเหตุสำคัญ	- กระทรวงมหาดไทย - กรุงเทพมหานคร - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๕.๓ สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้และส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาฯ รวมถึงแสวงหาโอกาสความร่วมมือใหม่ๆ ในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนนให้เกิดความต่อเนื่อง	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๕.๔ การปรับปรุง พัฒนากลไกการชดเชยเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากอุบัติเหตุทางถนน	- บริษัท กลาง ค้มนครอง ผู้ประสปภัยจากรถจำกััด - คปภ.

๖. การติดตามผลการดำเนินงาน

๖.๑ ใช้กลไกตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน พ.ศ. ๒๕๕๔ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานและติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ดังนี้

- การประชุม นปถ. อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง
- การประชุม ศปถ. อย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง
- การประชุมคณะอนุกรรมการฯ แต่ละคณะ อย่างน้อยปีละ ๖ ครั้ง
- การประชุมศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัด (ศปถ.จังหวัด) และศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอ (ศปถ.อำเภอ) ทุกเดือน พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานต่อส่วนกลางทุกระยะ โดยมีประเด็นสำคัญในการประชุม ดังนี้

- (๑) สถิติอุบัติเหตุทางถนนรายเดือน เช่น จำนวนอุบัติเหตุ ผู้บาดเจ็บ เสียชีวิต สาเหตุ ฯลฯ
- (๒) ข้อมูลอุบัติเหตุที่เป็นกระแสทางสังคม อุบัติเหตุใหญ่
- (๓) ข้อมูลจุดเสี่ยง จุดอันตราย และความการดำเนินการปรับปรุง แก้ไข
- (๔) มาตรการบังคับใช้กฎหมายตามมาตรการ ๑๐ รสขม
- (๕) ผลการบังคับคดีกรณีเมาแล้วขับ
- (๖) การติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานตามข้อสั่งการ มติคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
- (๗) การวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา และร่วมกันกำหนดมาตรการ แนวทางในการแก้ปัญหาในแต่ละประเด็น

๖.๒ ถอดบทเรียนผลการดำเนินการตามมาตรการต่างๆ โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อสรุปผลการดำเนินงานในประเด็นสำคัญ และจัดทำข้อเสนอแนะในการดำเนินงานในระยะต่อไป

๖.๓ การมอบหมายผู้บริหารหรือผู้แทนลงพื้นที่ตรวจติดตามและให้กำลังใจผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

๖.๔ การจัดเก็บและรายงานข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุทางถนนผ่านระบบ e-report รวมถึงแบบฟอร์มการรายงานอื่นๆ ตามแนวทางที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ ศปถ. กำหนด โดยต้องมีการตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของข้อมูล รายงานผลตามข้อเท็จจริง และดำเนินการตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดอย่างเคร่งครัด

*****

ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน
สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย